

Referat fra bestyrelsesmøde i Danske Museer, d. 28.3. 2025 i Vartov,

Det var sidste møde før generalforsamling d. 24.4., med nyvalg til alle pladser i bestyrelsen. Der blev derfor, som en festlig afslutning, afholdt bestyrelses-frokost på Kanalcafeen, Frederiksholms Kanal.

Til stede: Claus K. Jensen, Søren Bak-Jensen, Tine Blicher-Moritz, Anna Schram Vejlbj; Anni Mogensen; Lise Jeppesen (online); Ulla Schaltz; Palle Maurice Jepsen; Bo Skaarup; Mads S. Mikkelsen; Carina Serritzlew. Afbud: Johan Møhlenfeldt Jensen
Fra sekretariatet: Susanne Armand; Birgitte K. Holst; Ida Bennicke; Nils M. Jensen (ref.)

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt (bemærk: uorden i dagsordenens tal-rækkefølge)

2. Referat fra bestyrelsesmøde, d. 18. februar 2025.

Der var ikke indkommet kommentarer til referatet – hvorfor ref. jfr. forretningsordenen var godkendt.

3. Status vedr. Museumsreform. Fast punkt.

Baggrund: Claus Kjeld Jensen fremlagde status. Presset på SLKS vedr. standarder for revisor-påtegninger - og gerne yderligere beskrevne standarder vedr. målemetoder til de variable tilskud i reformen er lykkedes – og SLKS har meddelt, at man i maj har en række skabeloner klar, som skal afprøves af udvalgte museer. Kulturministeren er inviteret til Danske Museers GF for et indlæg om museumsreformen (der er siden meddelt afslag 'pga. manglende tid i kalenderen')

Beslutning: Taget til efterretning. På 'bagkant' af de ventede revisor-standarder kan Danske Museer evt. medvirke til, at der afholdes opfølgende online møde.

4. Danske Museers generalforsamling d. 24. april 2025

Baggrund: Indkaldelse til GF er udsendt d. 24.3.25 inkl. 'onepager': 'Stil op til bestyrelsen' Der er desuden udarbejdet en drejebog for afholdelse og indkaldt (dyr) online ekspertise i forbindelse med valgbehandlingen.

Nyvalg af 9 bestyrelsesmedlemmer og 3 suppleanter – repræsenterende de tre kontingentgrupper: 1. Under 10 mio.; 2. kr. 10 mio. kr. til under 25 mio. kr.; 3. over 25 mio. kr. Alle ordinære medlemmer har tre stemmer – og kan stemme på en fra hver kontingentgruppe. Der er netop sendt kontingentopkrævning ud – hvor der er sket opdatering af kontingentgrupperne (der følger valgbarheden i bestyrelsen)

Beslutning: Der var ganske få kommentarer til drejebogen – der revideres frem mod GF. Jens Toftgaard, Danmarks Jernbanemuseum har stillet sig til rådighed som dirigent. Gennemgang af hvem der fra bestyrelsen genopstiller: til mødet var aktuelt flg. klar til at genopstille: Claus K. Jensen, Anna Schram Vejlbj; Lise Jeppesen; Ulla Schaltz og Carina Serritzlew. Dertil en række bestyrelsesmedlemmer, der overvejer at stille sig til rådighed. Aktuelt indløber der indstillingsnotater til sekretariatet.

5. Skattesagen

Baggrund: Claus Kjeld Jensen redegjorde for status: Efter mødet d. 24.1 med både kultur- og skatteminister, hvor der blev lovet handling og mødeindkaldelse fra SKAT, er intet sket. Flere museer har udtrykt ønske om at blive udvalgt til bindende

Organisationen Danske Museer
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Danmark
T + 45 4914 3966
info@dkmuseer.dk
www.dkmuseer.dk

Susanne Armand
Administrativ koordinator
M +45 3179 8980
sa@dkmuseer.dk

svar (for at afklare om SKAT har ændret praksis i forhold til status som skattefritaget almenyttig selvejende museum). På baggrund af den manglende kontakt afholdtes opfølgende møde i Vartov med KUM Dep. d. 28.2 – hvor vi opfordrede til at KUM sætter gang i processen med SKAT. Siden har KUM været i kontakt med SKAT -der har meddelt, at der 'inden længe' indbydes til et såkaldt 'vejledningmøde' for "den kreds, der var til møde i Kulturministeriet". SKAT meddeler, at de gerne vil "rådgive og vejlede" men til gengæld ikke ned i konkret sagsbehandling. Fra KUM foreslås det, at man forud for mødet fremsender overordnede spørgsmål og bruger mødet til at formulere spørgsmål, der kan klargøre problemfeltet for SKAT, f.eks. spørge ind til hvordan SKAT ser på almenyttigheden i forhold til skattereglerne. Vedr. meget konkrete svar anbefaler KUM at der søges bindende tilsagn ad den normale vej. KUM har ønsket af være med til museernes møde med SKAT.

Beslutning: Danske Museer møder selvfølgelig op – når / hvis der indkaldes, men det må forventes, at der næppe kommer meget konkret ud af mødet. Der søges kontakt med gruppen bag den tidligere henvendelse - for fælles afsæt. Danske Museer fastholder stadig det simple politiske ønske: Skattelovgivningen bør undtage museer, som hidtil, og selvejende museer bør helt selvfølgelig sammenlignes med statslige og kommunale museer (der ikke skal betale skat) Der bør indføres en helt generel skattefritagelse, så museerne ikke skal betale skat af deres virksomhedsdrift. SKAT's afgørelser giver alene mere bureaukrati og mindre kultur for pengene. Det er tåbeligt i en tid, hvor alle tale om regelforenkling.

6. Betaling af udstillingshonorarer

Baggrund: fonds- onlineskriftet 'Fundats' har ved interview med Billedkunstnerforbundet (BKF) arbejdet med en tese om at museer (og kunsthaller) bruger fondene som 'skjold' for ikke at arbejde for at hæve kunstnerhonorarerne. Samtidig skulle bl.a. Danske Museer være bange for fondenes reaktion, da vi forhandlede om minimums-honorarerne i 2020 og 2024. BKF har siden anerkendt, at det ikke er synspunkter, som de har hørt fra os, og havde ønsket et møde om processen frem mod en ny aftale (der skal genforhandles medio 2025) Mødet afholdt d. 25.3 – hvor Anna Schram Vejlbj og direktøren deltog – og hvor det blev fastslået, som tidligere besluttet af bestyrelsen, at Danske Museer vil lade Foreningen af Kunsthaller i Danmark (FKD) føre den indledende dialog med BKF – ud fra det faktum, at måske 80% af alle BKF-aftaler indgås med kunsthaller.

Beslutning: Redegørelsen blev taget til efterretning, i det det dog aftaltes, at vi kan meddele BKF, at vi gerne undervejs følger processen med FKD.

9. Museer for demokrati

Baggrund: Udviklingschef Jacob Frische, Halsnæs Kommune havde forespurgt om Danske Museer ville deltage i projektet 'Museer for demokrati'. Beskrevet i en veltillægt projektbeskrivelse. Projektejeren havde beskrevet baggrunden for projektet således: '... at man som museumsmenneske selvfølgelig allerede gør en lille forskel, men måske kan gøre mere – for eksempel at bruge vores platforme til at skabe lidt organiseret opbakning til demokratiet. 'Make democracy hip again'. Det er selvfølgelig i omfavelse af, at museumsinstitutionen i forvejen er en vigtig demokratisk søjle som en kilde til samfundsrefleksion og kollektiv hukommelse. Men i det daglige kunne vi måske gøre lidt mere for at stille os entydigt på demokratets side – uden at vi dermed bliver politiske. Måske vi endda kunne blive afsløret som lidt hippe selv undervejs. Mit forslag går ud på, at Danske Museer lancerer en simpel kampagne på ordspillet 'Museer for demokrati' med den åbenbare dobbelte betydning, at vi både er FOR demokratiet, men samtidig med

hvert vores specialiserede hjørne udgør et samlet 'museum for demokrati'. Frische havde foreslået, at Danske Museer stillede sig bag en række mindre fondsansøgninger med afsæt i projektbeskrivelsen – og at der ved positive tilbagemeldinger nedsættes en arbejdsgruppe til at konkretisere de valgte initiativer.

Beslutning: Bestyrelsen fandt projektet sympatisk og ideologisk vigtigt, men udsatte dog beslutningen om endelig indtræden til en ny bestyrelse er konstitueret. Samtidig blev der i enighed udtrykt bekymring for, at fondsansøgninger i sammenhængen kan virke kontraproduktivt, da museerne søger de samme fonde – og ofte selv inddrager museernes demokratiske opgave i ansøgningerne. Danske Museer bør ifald indtræden selv medvirke til evt. finansiering af projektet (hvor mange midler skal der til for at komme i gang?), da formålet er enslydende med Danske Museers nye vision: 'at sætte dagsordener, der styrker og samler museerne for at skabe verdens førende museumsland – til gavn for demokrati, mennesker og samfund'. Samtidig rummer bæredygtighedsaspektet mulighed for at inddrage både Museernes Grønne Akademi og i et bredere perspektiv Dansk Kulturliv. Direktøren meddeler Frische den positive holdning til projektet.

10. SARA

Baggrund: 15 museer uden for museumsloven, har d. 20.3 modtaget følgende brev vedrørende SARA.: 'Adgang til SARA tildeles i kraft af museumsloven. I forbindelse med ændringen heraf, har Slots- og Kulturstyrelsen konstateret, at jeres adgang falder udenfor rammerne af det nationale register, som er fastlagt i museumsloven. Da XXX ikke er et statsligt eller statsanerkendt museum og ikke omfattes af museumsloven, vil jeres samlinger efter en overgangsperiode derfor ikke længere fremgå af SARA, ligesom I ikke længere vil have mulighed for at indberette til eller administrere jeres samling i heri. Overgangsperioden løber til og med udgangen af 2027, hvorefter I skal overgå til et andet samlingssystem. Ønsker I fortsat at anvende den nuværende konfiguration og brugerflade, har I mulighed for at indgå egen kontrakt med leverandøren af SARA'

Hovedparten af de ramte er medlemmer er Danske Museer (i kursiv)

Ballerup Museum; Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum; Cirkusmuseet; CLAY Keramikmuseum Danmark; Danmarks Jernbanemuseum; Dansk Sygeplejehistorisk Museum; Deutsches Museum Nordschleswig; Enigma; Fregatten Jylland; Gasmuseet – Hobro; Heerup Museum; Ledøje Smørum Historisk Forening; Rudolf Tegnens Museum; Spejdermuseet; Teatermuseet i Hofteatret. Derudover har bl.a. Frederiksborgmuseet lagt deres samling op mod SARA – og er lovet at blive indfaset i systemet. Direktøren har kontaktet de ramte (og flere andre, der vides at have lavet aftaler om at komme ind i systemet)

Beslutning: Efter debat om SLKS-beslutning, hvor det endnu engang kan konstateres at SLKS er gået fra at være et kollegialt forum - med faglig indsigt, til alene at være et statsligt styringsredskab – uden nævneværdig faglighed inddraget, i det der alene anses for at være administrative beslutningsprocesser. Det aftaltes, at Danske Museer bakker sine medlemmer op i en evt. klage over beslutning, der på ingen måde tilgodeser kulturarven. I en evt. henvendelse kan det betones, at vi ønsker et fælles registreringssystem (som det hele tiden har været tanken bag) der gør aktiv søgning af den væsentligste del af den bevarede flytbare kulturarv mulig. Samtidig har de nu udelukkede museer selv været med til udvikling af det fælles system – hvilket forekommer tankeløst og uden indsigt i de historiske forudsætninger bag systemet. Direktøren går videre i proces med de involverede medlemmer.

11. Sexisme og krænkelser

Baggrund: Bestyrelsens arbejdsgruppe (Ulla Schaltz, Lise Jeppesen og Carina Serritzlew) har afholdt online møde d. 25.3. Forperson Carina Serritzlew fremlagde status i arbejdet, der stadig foregår, og hvor fokus er adfærdsændringer – og inddragelse af museernes ledelseslag. Aktivt er det vedtaget at søgekontakt til kompetente aktører, gennem Dansk Live, der inddrages i den videre proces – og at der arbejdes med, at der skal være en workshop, på baggrund af udvalgsarbejdets erkendelser, ved næste års chefnetværksmøde.

Beslutning: Redegørelsen blev debatteret og taget til efterretning.

11. Kalender 2025

Næste møde er GF torsdag d. 24. april. HUSK tilmelding via hjemmesiden.

12. Evt.

A. Carina Serritzlew efterlyste datoer for NEMO's års-konference i Horsens – hvor temaet er 'Museums role in wellbeing and (mental) health'. Datoer for konferencen er d. 26.-28. oktober

B. Anna Schram Vejlbjby meddelte, at SLKS ikke fremover vil koordinere en indsats i forhold til bud på kunstværker ved auktioner – hvilket hidtil er sket for at sikre, at offentligt finansierede museer ikke overbyder hinanden. Den manglende koordinering har betydet problemer ved en nyligt afholdt auktion. Emnet bør debatteres videre (også med et juridisk blik) og vil være oplagt at arbejde med i Danske Museers kommende Kunstudvalg – og sagen bør tages op ved det kommende SMK- hovedmuseumsmøde.

C. Ulla Schaltz spurgte til om Danske Museers mentorordning kunne tilgodese ledere 'in spe'. Ida Bennike kunne meddele, at der aktuelt er to mentorordninger: henholdsvis for museumschefer (med op til 5 års ledererfaring) og ordningen for museumsledere in spe – for folk der vil afprøve evt. lederpotentiale. Begge ordninger er meget succesfulde: mere end 20 har deltaget i 'in spe-ordningen' og der er meget fine evalueringer fra første hold i mentorordningen for museumsledere.

13. Punkter til orientering...

A. Ændring i bygningsfredningsloven

Baggrund: KUM har nedsat en ekspertgruppe til at se på lempelser i bygningsfredningslovgivningen. Danske Museer har tidligere (november 2024) anket over, at der ikke er inddraget faglige personer fra kulturhistorisk side i arbejdet -endsige fra ministeriets eget Det Særlige Bygningssyn (DSB)– hvor vi aktuelt har indstillet Morten Pedersen, Museum Vest. 11. marts (!) blev anken fulgt op – og der var onlinemøde med Kum-Dep. Fra Danske Museer var Mette Slyngborg og Morten Pedersen – begge Museums Vest - samt Jens Toftgaard, Jernbanemuseet (der tidligere var formand for DSB) inviteret. Fokus i forhold til evt. forenkling af bygningsfredningsloven er at undgå, at loven bliver så forenklet, at det folkelige ejerskab mindskes. Der er tanker om at dele de fredede bygninger ind i forskellige grupper, som så i fremtiden skal have forskellige status. Med en niveaudelt værdisætning af fredede bygninger risikeres det, at det er de "fineste" (mest elitære bygninger), der bliver højest rangerende (slotte etc.). Den faglige holdning er, at det er meget vigtigt at den fredede bygningsmasse repræsenterer historien bredt og repræsentativt – og at også kulturhistoriske vigtige bygninger kan opnå en høj fredningsstatus (såfremt man niveauopdelser de fredede bygninger). Det er vigtigt at folk generelt kan se sig selv i fredningssagen – at der er lokale fyrtårne som udgør en del af deres egen historie og som kan skabe lokal

stolthed og forståelse for fredningssagen. Fx fabrikker, institutioner, almene boligkomplekser etc. Det er vigtigt at den nye forenkling af bygningsfredningen ikke medvirker til et tilbageslag (et mere konservativt syn på) og opfattelse af hvad der er fredningsværdigt.

Det er med den baggrund og argumentation, at det er vigtigt, at der er kulturhistoriske fagligheder i ekspertudvalget – som har to medlemmer fra Det Særlige Bygningssyn, men ingen der repræsenterer den kulturhistoriske tilgang.

B. Lukning af SLKS-database

Baggrund: SLKS har meddelt, at databasen vedr. fredede og Bevaringsværdige Bygninger (FBB) lukkes medio 2026 i sin nuværende form, og fremover kun vil indeholde data, som SLKS *lovæssigt har pligt* til at opbevare. Dvs. at alle de kommunale bevaringsdata ikke vil være med længere, hvilket vil gøre arbejdet med Kap. 8 (nyere tid) besværligt. Desuden vil man miste et vist overblik på landsplan. FBB blev lanceret for ca. 20-25 år siden som et ambitiøst digitalt værktøj, der samlede oplysninger om både fredede bygninger, hvor SLKS er myndighed, og de bevaringsværdige bygninger, som for hovedpartens vedkommende administreres af kommunerne. Databasen rummer oplysninger om bevaringsværdien udtrykt som en SAVE-vurdering fra 1-9 (fra de gamle kommuneatlas over bevaringsværdier) og dette datasæt er sammenkørt med forskellige kort og data fra BBR (bl.a. om alder m.m.). FBB er således et grundværktøj for museernes kapitel 8 arbejde for nyere tid, og det eneste sted, hvor der er et landsdækkende overblik over de fredede og bevaringsværdige bygninger. Mange kommuner har i deres eget web-gis system oplysninger om kommunens bevaringsværdige bygninger, men det vides ikke, om det gælder alle kommuner. FBB er således et vigtigt redskab for museernes Kap 8 arbejde – der bare forsvinder. På den triste baggrund vil vi sende nedlukningen til kommentering hos Nyere tids kulturarvsnetværk.

C. AVU-aftalen

Baggrund: Direktøren var sammen med Copydan AVU's advokater indkaldt til møde i SLKS vedr. AVU-aftalen. Mødet viste sig etableret for at meddele, at SLKS ikke fremover vil forestå aftalen (og den afledte betaling til ordningen fra museerne) Der var et ønske om Danske Museer evt. skulle indgå mere aktivt i arbejdet med ordningen, hvilket vi ikke hverken har hjemmel fra medlemmerne eller kapacitet til. Ordningen vil derfor fremover angiveligt blive drevet af Copydan AVU – og efter individuelle forhandlinger med museerne. Mødet føjer sig til den række af opgaver, som SLKS aktuelt trækker sig fra – og ikke længere vil forestå, *'da de ikke er lovæssigt forankret i styrelsen'*. Endnu et eksempel på, at styrelsen alene er et rent statsforvaltningsorgan uden museumsfaglighed i centrum for arbejdet.

D. Dansk Kulturliv

Baggrund: Ved direktøren. Aktuelt er der fokus på opdaterede arbejdsplaner og metoder – herunder fornyelse af forretningsorden; etablering af nyt forretningsudvalget (hvor direktøren har fået sæde) Fokus på synergier på tværs af organisationerne - hvor Danske Museer har styrkepositioner indenfor grøn omstilling og efteruddannelse. Kritikken, der har været Kulturens Analyseinstitut til del; deltagelse på Folkemødet og Kulturmødet på Mors – og fokus på kulturministermødet under det danske EU-formandskab den 3-4. 11 i København. APPLAUS, der er opstået i teaterverdenen – og som arbejder for at udvikle publikumsstrategier gennem analyser og læring - er i spil i den kommende finanslov. Det er besluttet, i Dansk Kulturlivs bestyrelse, at søge at knytte sig tættere til den selvejende institution, da kundeunderlaget entydigt kommer fra

Dansk Kulturlivs medlemmer. Der er fokus på ikke at lave dobbeltarbejde / anvende ressourcer mellem aktørerne 'på den samme bane' (herunder Danske Museers læringsaktiviteter)

E. Arkæologisk praksis – og Arkæologisk Udvalg

Baggrund: Med ændringer i den arkæologiske praksis i museumslovens Kap. 8 (vedr. bl.a. SLKS-godkendelse af prøvegravninger – og frisætning af overhead m.m.) er der grund til at reetablere Arkæologisk Udvalg. Der er nu et udvalg klar: der i første omgang skal se på kommissorium og handleplan. I udvalget er: fra bestyrelsen Claus Kjeld Jensen, Mads Ravn (Moesgaard) Kasper Høhling Søsted (Museum Lolland Falster) Jesper Hansen (Museums Sydfoyn) Niels Algreen Møller (Museum Thy) Mette Løvschal, Aarhus Universitet & Moesgaard) og Malene Refshauge Beck (Østfyns Museer – hvor tilsagn afventes)

F. Kort status fra Museernes Grønne Akademi (MGA)

Baggrund: Birgitte Kehler Holst refererede kort til det fremsendte notat om status i MGA, hvor der er fokus på at igangsætte MGA 2.0, med både nye medarbejdere - og nye opgaver til de nu fastholdte kollegaer i MGA.

G. Kort status fra Danske Museers Efteruddannelse/Museernes Udviklingscenter

Baggrund: Ida Bennike refererede kort til det fremsendte notat vedr. navneskift. Ved bestyrelsesmødet d. 13. december 2024 blev navneskiftet for Danske Museers Efteruddannelse debatteret. Oplægget var et navneskifte til 'Museernes Udviklingscenter' med 'Danske Museers Udviklingscenter' som alternativ. I sekretariatet ønsker vi at fastholde 'Museernes Udviklingscenter' – jfr. det fremsendte notat.

Beslutning: redegørelsen blev taget til efterretning – og navneskiftet til 'Museernes Udviklingscenter' vedtaget.

Med venlig hilsen

Nils M. Jensen